

Senkomplikationer efter perifer facialis pares – hur många får egentligen behandling? En retrospektiv studie av 525 patienterRebecka Ohm¹, Elin Marsk¹, Birgit Stark², Fredrik Brännström³¹ karolinska universitetssjukhuset, ² karolinska institutet, ³ umeå universitet

Bakgrund: Perifer facialis pares kan leda till långdragna och livskvalitetssänkande konsekvenser som synkinesier, asymmetri och funktionella besvär. Men hur många patienter får faktiskt behandling för dessa sena följdtilstånd? Syftet med denna studie var att kartlägga behovet av och tillgången till behandling vid långvariga komplikationer samt identifiera faktorer som påverkar vem som får hjälp.

Material och metod: Vi genomförde en retrospektiv granskning av journaler från 525 vuxna patienter som diagnostiserats med idiopatisk, zoster- eller Borreliaorsakad facialis pares på Karolinska Universitetssjukhuset under 2010–2011, med uppföljning fram till 2022. Data analyserades kring initial behandling, grad av pares (Sunnybrook och House–Brackmann) samt insatta sena åtgärder.

Resultat: I kohorten fick 6,3 % av patienterna botulinumtoxin och/eller kirurgisk behandling. De patienter som erhöll behandling riktad mot sequele hade oftare hjärt-kärlsjukdom ($p = 0,009$) och fick i mindre utsträckning kortikosteroider i akutskedet (67 % jämfört med 85 %, $p = 0,005$). För 81 patienter avbröts uppföljning trots Sunnybrook <70 eller House Brackman ≥ 3 .

Slutsats: Trots att många lever med följder av facialis pares är det förvånansvärt få som får riktad behandling i Stockholm. Vår studie tyder på att behovet kan vara större än påvisat – framför allt bland dem som faller bort från uppföljningen. Tidig steroidbehandling och god kännedom om riskfaktorer kan vara avgörande för att förebygga svåra sena komplikationer.